

Maden ocağının üretime hazırlık ve geliştirme giderleri kapsamında yapılan harcamalara ilişkin ATİKler nedeniyle yüklenilen KDV den iadeye pay verilmesi hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	39044742- KDV.21-14541
Tarih	22.02.2016

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Katma Değer Vergisi Grup Müdürlüğü

Sayı : 39044742- KDV.21-14541

22/02/2016

Konu : Maden ocağının üretime hazırlık ve geliştirme giderleri kapsamında yapılan harcamalara ilişkin ATİKler nedeniyle yüklenilen KDV den iadeye pay verilmesi.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, maden ocağının üretime hazırlık ve geliştirme giderleri kapsamında yapılan projelendirme ve mühendislik giderleri, şantiye kurulumu için yapılan giderler ve maden ocağı saha içi ve dışı yol yapımı için yapılan giderlere ilişkin ATİK'ler nedeniyle yüklenilen KDV den iadeye pay verilip verilemeyeceği hususunda Başkanlığımızdan görüş talep edildiği anlaşılmıştır.

VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 314 üncü maddesinde, işletmede inşa edilmiş olan her nev'i yollar ve harkların amortismanına tabi tutulacağı hükmü bulunmaktadır.

Aynı Kanunun 316 ncı maddesinde ise, işletme sebebiyle içindeki cevherin azalmasından dolayı maddi değerini kaybeden madenlerin ve taş ocaklarının imtiyaz veya maliyet bedellerinin, ilgililerin müracaatları üzerine bunların büyüklük ve mahiyetleri göz önünde tutulmak ve her maden veya taş ocağı için ayrı ayrı olmak üzere Maliye ve Sanayi Bakanlıklarınca belli edilecek nispetler üzerinden yok edileceği hükmüne yer verilmiştir.

3213 sayılı Maden Kanununun 4 üncü maddesine göre madenler, devlete ait olmasına rağmen aynı Kanunun 6 ncı maddesi ile madenleri çıkarma ve işleme yetkisi gerçek ve tüzel kişilere de verilebilmekte ve bu yetkiye imtiyaz hakkı denilmektedir.

Vergi Usul Kanununun 316 ncı maddesinde geçen,

- İmtiyaz bedeli tabiri, arama ruhsatına sahip olanlarca yapılan arama ve sondaj çalışmaları sonucunda işletmeye elverişli maden cevherinin bulunması halinde ilgili mevzuat uyarınca verilen işletme ruhsatına dayanılarak imtiyazın alınabilmesi için tanzimi icap eden topografik haritaların yapılması, maden sahasına gönderilen maden mühendisi veya fen memurlarının yol masrafları ve yevmiyeleri gibi masraflarla imtiyaz harcı ve damga vergisi gibi harç ve vergileri,

- Maliyet bedeli tabiri ise, daha önce devletten ruhsat almış bir imtiyaz sahibinden imtiyaz ruhsatının devralınmasına ilişkin olarak maden imtiyazının, imtiyaz sahibi tarafından iktisap edilmesi için yapılan bütün giderlerin toplamını ifade etmektedir. Maden istihsali için satın alınan arsa ve arazilerin satın alma bedelinin, maliyet bedeli içinde mütalaa edilmesi zorunlu bulunmaktadır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, maden işletmelerinde amortismanına tabi tutulacak iktisadi kıymetler imtiyaz veya maliyet bedelleridir. Bunun dışında kalan diğer (maden üretiminde kullanılan alet, edevat, araç vb.) iktisadi kıymetler kendi özelliklerine tabi olarak genel hükümler çerçevesinde amortismanına tabi tutulurlar.

Maden çıkarabilmek için meydana getirilen yollar ve galeriler ile açılan kuyuların itfası maden işletme hakkının alınış biçimine bağlıdır. Maden işletme hakkının;

- Arama suretiyle alınması halinde, bu şekilde meydana getirilen tesisler imtiyaz bedelinin içine girmemektedir. Bu nedenle bu kıymetler maden amortismanına tabi tutulmadan genel esaslara göre itfa edilir. Bu şekilde meydana getirilen yollar ve tesisler için 333 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde yer alan faydalı ömürler ve amortisman oranları kullanılmalıdır.

- Daha önce bu hakkı bulunduran bir başka kişiden alınması halinde ise, bu tesisler de imtiyaz hakkı ile birlikte alınmışsa bu takdirde bu tesisler de (imtiyaz bedelinin içinde bu tesislerin maliyeti de bulunduğundan, diğer bir deyişle işletme hakkını devreden kişinin bu tesisler için yaptığı masrafları imtiyaz bedeline ekleyerek sattığı kabul edildiğinden) imtiyaz bedeli ile birlikte amortismanına tabi tutulur.

Buna göre;

- İşletme ruhsatı alındıktan sonra yapılan harcamalar neticesinde oluşan iktisadi kıymetin 333 numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin ekinde yer alan amortisman listesinin 8 inci bölümünde yer alan iktisadi kıymetlerden olması hâlinde, bu bölümde yer alan faydalı ömürlerine göre amortismanına tâbi tutulması; 8 inci bölümde yer almayıp listede genel sınıflamada yer alması hâlinde karşısında yer alan faydalı ömürlerine göre amortismanına tâbi tutularak itfa edilmesi,

- İşletme ruhsatı alındıktan sonra yapılan projelendirme ve mühendislik masrafları neticesinde amortismanına tabi iktisadi kıymet oluşmayacağından, harcamaların üretilen cevherin maliyetine veya giderlere dâhil edilmesi,

- Maden ocağı saha içi ve dışı yolların yapılması neticesinde amortismanına tabi iktisadi kıymet oluşacağından bu kıymetlerin amortisman listesinin 2.1. Yollar (Beton ve asfalt yol, parke yol, adi şose ve adi kaldırım ve bunlara benzeyen yollar) kısmında değerlendirilerek faydalı ömürlerinin 8 yıl, amortisman oranlarının % 12,50 olarak amortisman yoluyla itfa edilmesi,

- Şantiye kurulması için yapılan masraflar neticesinde amortismanına tabi iktisadi kıymet oluşmaların amortisman yoluyla itfa edilmesi, kendi başına ayrı bir iktisadi kıymet olarak değerlendirilemeyecek olanlar için yapılan masrafların ise üretilen cevherin maliyetine veya giderlere dâhil edilmesi gerekmektedir.

KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun,

1/1 inci maddesinde, Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin katma değer vergisine tabi olduğu,

32 nci maddesinde, Kanunun 11, 13, 14, 15 ve 17/4-s maddeleri uyarınca vergiden istisna edilmiş bulunan işlemlerle ilgili yüklenilen ve indirim yoluyla giderilemeyen KDV'nin iade edileceği hükme bağlanmıştır.

Konuyla ilgili olarak yayımlanan Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinin (IV/A-1.2) bölümünde,

"Yüklenilen KDV, iade hakkı doğuran işlemle ilişkilendirilebilen alış ve giderler, genel imal ve genel idare giderleri ile amortismanına tabi iktisadi kıymetler (ATİK) için yapılan harcamalara ilişkin KDV'den oluşur. İade hakkı doğuran işlemle ilişkilendirilebilen alış ve giderler ile genel imal ve genel idare giderlerinden bu dönemde gerçekleştirilen işleme isabet eden pay, aşağıda yer alan açıklamalar dikkate alınarak hesaplanır.

İade hakkı doğuran işlemle ilgili talep edilecek KDV tutarı;

a) İade hakkı doğuran işlemin doğrudan girdisini oluşturan mal ve hizmetler,

b) İade hakkı doğuran işlemle ilgili olan telefon, kırtasiye, posta, ulaşım, konaklama, akaryakıt, elektrik, su, büro malzemeleri, muhasebe, reklâm, temizlik malzemeleri, kira vb. genel imal ve genel idare giderlerinden iade hakkı doğuran işleme isabet eden kısım,

c) İade hakkı doğuran işlemde kullanılan ATİK'in alımı,

nedeniyle yüklenilen KDV'den oluşur.

İade tutarının hesaplanmasında, önce işlemin bünyesine doğrudan giren harcamalar nedeniyle yüklenilen KDV dikkate alınır. Daha sonra ilgili dönem genel imal ve genel idare giderleri için yüklenilen KDV'den pay verilir. Bu şekilde hesaplanan tutarın, azami iade edilebilir KDV tutarını aşmaması halinde, bu tutar ile azami iade edilebilir KDV tutarı arasındaki farka isabet eden tutar kadar ATİK'ler dolayısıyla yüklenilen KDV'den iade hesabına pay verilebilir.

İade hakkı doğuran işlemle ilgisi bulunmayan giderler dolayısıyla yüklenilen KDV iade hesabına dâhil edilmez."

açıklamalarına yer verilmiştir.

Buna göre, Vergi Usul Kanunu yönünden yapılan açıklamalar çerçevesinde,

-İşletme ruhsatı alındıktan sonra üretime hazırlık ve geliştirme giderleri kapsamında yapılan projelendirme ve mühendislik giderleri, iade hakkı doğuran işleme ilişkin genel gider olarak dikkate alınacak ve bu giderlere ilişkin yüklenilen KDV'lerden iade hesabına pay verilebilecektir.

-Şantiye kurulması için yapılan giderler neticesinde amortismanına tabi bir iktisadi kıymet oluşması durumunda bu giderler amortisman yoluyla itfa edilebileceğinden bu giderlere ilişkin yüklenilen KDV'lerden iade hesabına pay verilebilecektir. Ancak şantiye kurulması sonucu amortismanına tabi bir iktisadi kıymet oluşmuyorsa buna ilişkin yapılan giderler iade hakkı doğuran işleme ilişkin genel gider olarak dikkate alınacak ve bu giderlere ilişkin yüklenilen katma değer vergisinden iade hesabına pay verilebilecektir.

-Maden ocağı saha içi ve dışı yolların yapılması neticesinde amortismanına tabi bir iktisadi kıymet oluşacağından ve buna ilişkin giderler amortisman yoluyla itfa edileceğinden bu giderlerle ilgili yüklenilen KDV'lerden ATİK kapsamında iade hesabına pay verilebilecektir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(**) Talebiniz zerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026